

اعلام اتهامات « نیلوفر حامدی» و «الهه محمدی» پس از 200 روز

نعمت احمدی: پس از مرحله تحقیقات
مقدماتی دادگاه باید قرار بازداشت
موقت را تبدیل کند

کامبیز نوروزی: ایران در يك دادگاه
بین‌المللی به عهدنامه مودت با امریکا
استناد کرده؛ بنا بر این دو کشور متخاصم
نیستند

روز گذشته سخنگوی قوه قضاییه بعد از گذشت بیش از 200 روز از
بازداشت «موقت» نیلوفر حامدی و الهه محمدی سرانجام اتهامات وارده
به این دو روزنامه‌نگار را اعلام کرد: «همکاری با دولت متخاصم
امریکا»، «اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم علیه امنیت ملی» و
«فعالیت تبلیغی علیه نظام». مسعود ستایشی همچنین از ارسال پرونده
این دو روزنامه‌نگار به شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب خبر داد.
نعمت احمدی، حقوقدان در گفت‌وگو با «اعتماد»

با اشاره به سخنان سخنگوی قوه قضاییه در اعلام عناوین اتهامی
نیلوفر حامدی و الهه محمدی، گفت که «طبق نص صریح قانون، تا زمانی
که حکم قطعی صادر نشده، نباید عناوین اتهامی اعلام شود و این کار
تخلف از قانون است.»

ایسنا به نقل از سخنگوی قوه قضاییه نوشته «در جلسه ۲۸ فروردین
ماه که فرآیند ابلاغ کیفرخواست محقق شد، پرونده مقدماتی مطالعه شد
و هر دو متهم در همان روز ۲۸ فروردین با خانواده‌هایشان حضوری
ملاقات کردند و پرونده در حال حاضر در اختیار وکلای متهمان است و
کسانی که ایراد می‌گیرند و حرف‌هایی می‌زنند، بشنوند که پرونده برای
تدارک دفاع در اختیار وکلای آنها قرار گرفته و پس از مطالعه وقت
رسیدگی تعیین می‌شود. از ۳۰ فروردین سال جاری، فرآیند مطالعه
پرونده انجام شده است و ظرف يك ماه وقت رسیدگی تعیین و جلسات
دادگاه برگزار می‌شود.» نیلوفر حامدی خبرنگار روزنامه شرق و الهه

محمدي خبرنگار روزنامه هم‌میهن، پس از جانباختن مهسا اميني دختر 22 ساله‌اي که هنگام بازداشت در مقر پليس امنيت تهران، اين موضوع را در رسانه‌هاي‌شان پيگيري کردند. نيلوفر حامدي صبح پنجشنبه ۳۱ شهريور ماه ۱۴۰۱ از سوي نيروهاي امنيتي در منزلش بازداشت شده است و از آن روز تاکنون به صورت مداوم در بازداشت به‌سر مي‌برد. وضعيت الهه محمدي هم همين‌طور است؛ او يك هفته بعد از نيلوفر، هفتم مهر ماه 1401 «پس از احضار تلفني به سوي محل بازجويي در حال حرکت بود که طی مسير بازداشت شد.» با گذشت بيش از 200 روز از زمان بازداشت آنها، اين دو حتي يك روز هم به مرخصي نيامده‌اند که اين موضوع انتقادات زيادي را در پي داشته است. نعمت احمدي در گفت‌وگو با «اعتماد» با بيان اينکه قرار بازداشت موقت تنها به مرحله تحقيقات مقدماتي آن‌هم در شرايط خاص مربوط ميشود، ادامه داد: الان که مرحله تحقيقات به پايان رسیده، دادگاه بايد قرار را به هر نوعي غير از بازداشت موقت تبديل کند. اين حقوقدان افزود: هر کسي که تحت تعقيب قرار مي‌گيرد، پرونده حداکثر بايد تا 24 ساعت تکميل شود و به دادسرا ارجاع شود و در دادسرا هم بايد طبق قانون براي دسترسي آسان به متهم، قرار صادر شود. اين قرار از التزام به حضور است تا کفالت و وثيقه و در موارد خاص بازداشت موقت. او ادامه داد: وقتي متهم آدرس و مکان مشخصي دارد و فردي شناخته شده است، بنا بر اين دسترسي به او آسان است و بازداشت موقت سخت‌ترين قرار است. احمدي با اشاره به اينکه طبق قانون نبايد مدت زندان افراد از کف مجازات بيشتر باشد، ادامه داد: هر اتهامي که به متهم وارد شود و منجر به بازداشت موقت او شود، مدتي که او در زندان نگه داشته ميشود نبايد از کف مجازات اتهام وارده، بيشتر باشد؛ مثلاً اگر يك اتهام از سه ماه تا يك سال حبس داشته باشد نبايد بيش از سه ماه متهم را در زندان نگه داشت. اين حقوقدان تاکيد کرد که نيلوفر حامدي و الهه محمدي دو روزنامه‌نگار و شناخته شده هستند و همچنين آدرس مشخص دارند. بنا بر اين اصل بازداشت موقت آنها محل سوال است.

در رد اتهام «همکاري با دولت متخاصم امريکا»

کامبیز نوروزي- حقوقدان | مساله مهم و قابل نقد در اتهامات عنوان شده، اين است که دولت امريکا به عنوان متخاصم معرفي شده است. دولت متخاصم دولتي است که طرف جنگ، در حال جنگ يا در آستانه جنگ باشد؛ درحالي که امريکا از نظر حقوقي براي ايران متخاصم نيست و حتي با وجود اختلافات عميق و گسترده ميان ايران و ايالات‌متحده، باز

هم این دو کشور در حالت تخاصم با یکدیگر نیستند. اساساً وجود اختلاف سیاسی میان دو کشور، به معنای مخاصمه آن دو نیست. نکته قابل توجه آنکه چندی پیش در جریان يك پرونده در دادگاه لاهه، بین ایران و آمریکا، جمهوری اسلامی به عهدنامه مودت اشاره کرده که از نظر ایران این عهدنامه جاری است. بنا بر این در چنین شرایطی به استناد حقوق بین‌الملل نیز نمیتوان گفت که این دو کشور در حالت تخاصم قرار دارند. به یاد دارم که در پرونده برخی متهمان از جمله روزنامه‌نگاران، همین اتهام همکاری با دولت مخاصم آمریکا آمده بود که وقتی مراجع رسمی در این مورد از وزارت امور خارجه که مرجع تشخیص است، استعلام گرفتند، وزارت امور خارجه اعلام کرده بود که آمریکا دولت مخاصم نیست. در هر صورت، نمیتوان دولت ایران و آمریکا را دولتهای مخاصم شناخت، چراکه هم از لحاظ حقوق بین‌الملل و هم از نظر حقوق داخلی دارای آثار گسترده و مهمی خواهد بود. دولتهای ایران و آمریکا هیچ‌گاه بعد از انقلاب، در حالت دولتهای مخاصم از لحاظ حقوق نبوده‌اند. در برخی پرونده‌های خاص اتهاماتی از این دست وارد میشود که حتی پایه‌های آن هم محل ایراد است که شایسته دستگاه قضایی ایران نیست. در پایان باید متذکر شد که اگر این اتهام به لحاظ حقوقی به درستی رسیدگی شود، «نیلوفر حامدی» و «الهه محمدی» قطعاً از اتهام «همکاری با دولت مخاصم آمریکا» مبرا خواهند شد.

منبع: روزنامه اعتماد 7 اردیبهشت 1402 خورشیدی